

PONÈNCIA ECONÒMICA

13 de Maig 2017

II Congrés balear

Creixem amb tu

EL PI – PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS

1. ANTECEDENTS

El mes de març del 2013 EL PI – PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS en el marc del Congrés Constituent va poder presentar la seva primera ponència econòmica en la qual ja s'emmarcaren les idees i la filosofia del, aleshores, nou partit. Així, a partir de l'essència del nou projecte i la conjuntura econòmica i social del moment, es posaren les bases que ara, en aquest nou congrés i en ple procés de creixement en un escenari diferent, adaptarem a aquesta nova i complexa realitat.

Llavors es van analitzar moltes variables com la crisi econòmica, l'atur, les retallades, les polítiques fiscals, l'Estat del Benestar, la re-centralització i la privatització de serveis bàsics, el paper de la Unió Europea... i vàrem fer valdre els nostres subsectors econòmics, parlant de turisme com a eix principal, però també dels sectors de la construcció, sector primari, comerç, indústria i dels greuges comparatius que tenim els illencs amb altres territoris pels problemes del transport i el no desenvolupament del REB.

Vàrem ser valents i vam proposar un nou sistema de valors, posàrem damunt la taula les paraules qualitat i excel·lència, progrés sostenible, economia productiva, innovació i coneixement, investigació i recerca i vàrem parlar que hem de valorar l'esforç diari i les ganes de millorar.

Ara fa quatre anys vàrem presentar unes conclusions, i afirmàrem:

«Per acabar... tenim una proposta, tenim una proposta per les Illes... i, en matèria econòmica, aquesta proposta està centrada en frenar el drenatge de recursos que se'n van d'aquesta terra per mai tornar, dificultant el nostre benestar, la nostra qualitat de vida i les nostres possibilitats de progrés i creixement. Aquest és el repte principal que assumeix El Pi: aconseguir un finançament just que permeti als ciutadans de les Illes Balears gaudir d'un estat de benestar d'acord amb el seu esforç. O acabam amb el drenatge dels nostres recursos o el drenatge ens condemnarà a una vida pitjor.

La situació és tan complicada que requereix grans acords entre tots els sectors, requereix dosis creixents de diàleg tractant d'arribar a consensos i aquí, de nou, El Pi, Proposta x les Illes hi vol aportar la seva voluntat de sumar esforços i el seu tarannà de força equilibrada, centrada i dialogant que volem que caracteritzi la nostra actuació política. El Pi ha de ser el punt de trobada, el nostre discurs ha d'arribar a l'elit econòmica i a la gent del carrer.

El Pi vol ser l'instrument del benestar d'aquesta terra. Quan sembla que no hi ha res a fer és que tot està per fer. Aquesta és la voluntat de El Pi de canviar l'estat de les coses per incrementar el benestar de la gent de Balears. Aquest vol ser el nostre missatge d'esperança en el futur.»

2. SITUACIÓ ACTUAL: HA CANVIAT RES?

Fent una lectura ràpida de la situació, podríem fer nostres de nou les conclusions del 2013 i pràcticament tancar el debat perquè són plenament vàlides. Avui el drenatge fiscal segueix igual o pitjor, el diàleg és més necessari que mai i volem ser l'instrument del benestar d'aquesta terra.

D'altra banda, vivim en un món totalment globalitzat i en constant moviment, mai havien passat tantes coses i tan de pressa i, sobretot, mai ens havien afectat tant les circumstàncies polítiques, socials i econòmiques d'altres territoris. Les primaveres àrabs, per posar un exemple concret, han fet que acabem parlant de saturació i de posar límits, estam vivint les contínues manifestacions sota el *hashtag* #SenseLímitsNoHiHaFutur i, encara que és molt simplista fer aquesta relació, tots som plenament conscients que un fet té molt a veure amb l'altre.

Com podem entendre, idò, que tinguem els mateixos reptes de l'any 2013? És a dir, no ha passat res, mentre estam enmig d'una revolució mundial amb canvis polítics, econòmics i socials de gran magnitud? I encara més important, què podem proposar per ser l'instrument del benestar d'aquesta terra?

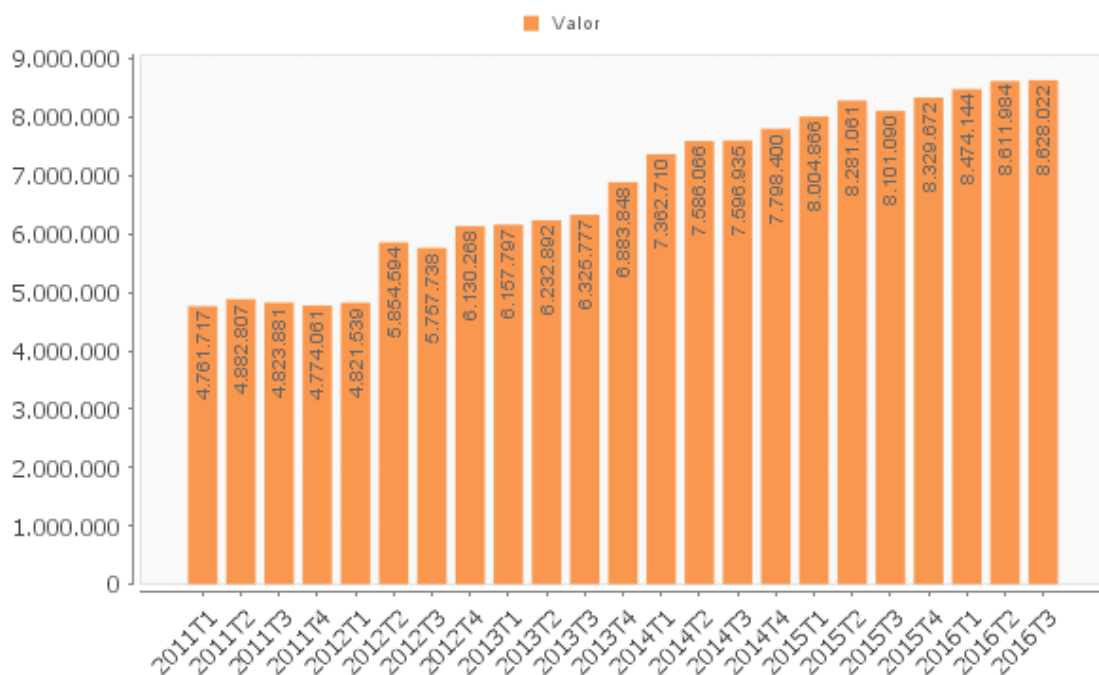
En primer lloc, abans de proposar, cal analitzar i assumir la realitat de maig 2017, no aquella que voldríem, sinó la que vivim dia a dia, perquè si partim de fonaments equivocats, mai podrem construir un espai estable que garanteixi l'Estat del Benestar a les Illes Balears.

Comencem per la nostra bandera, la lluita contra el drenatge fiscal, la solució ràpida a molts dels problemes que patim, però per desgràcia una solució que no està en les nostres mans sinó que depèn de 350 diputats dels quals només 8 pertanyen a les Illes (un 2,28%) i tots (un 100%) estan a les ordres de Madrid. Fins i tot hi estan els dels cercles, aquells en els que les bases ho havien de decidir tot, demostren dia a dia que estan dirigits per una estructura estalinista, totalment piramidal i dependent de la figura del líder. Encara que els nostres 8 diputats treballassin únicament pels nostres interessos, plantejament totalment utòpic, amb el pes que tenen les Illes en el Congrés dels Diputats ho tenim molt complicat perquè ens tinguin en compte. A Madrid els és completament igual el nostre dèficit fiscal i el desenvolupament del nostre REB. Per no saber, no tenim tan sols clar quina és aquesta balança fiscal perquè la metodologia de càlcul de les balances fiscals fa que l'Estat ens reconegui un dèficit que està al voltant del 5% del PIB, mentre nosaltres el que reclamam és un dèficit del 15% del PIB.

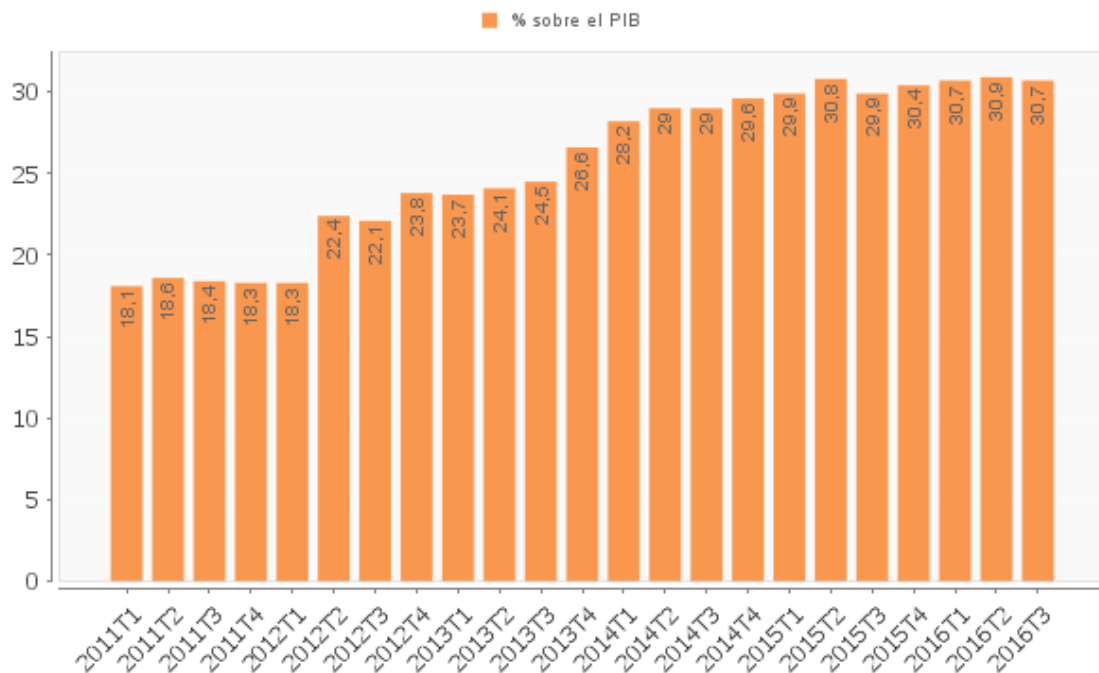
En campanya electoral vàrem donar una dada més clara i contundent: l'Estat ens deu 3.000 milions d'euros anuals. L'Estat en època del PSOE calculava les balances fiscals a través dels dos mètodes científicament reconeguts (càrrega-benefici i flux monetari) però ara només es calcula a través del mètode que dona uns números menys escandalosos de cara a comunitats com Balears, d'aquí la diferència actual.

Així idò, com ens podem posar d'acord si ni tan sols hi estam en el punt de partida i, a més, en ple any 2017 encara estam aconseguint les dades oficials del 2013? L'engany és tan gran i evident que ha deixat de ser notícia, els ciutadans de les Illes ho tenim assumit, l'Estat ens considera una comunitat de rics i els rics han de pagar, encara que per desgràcia la realitat sigui una altra.

Hi ha un altre factor que hem de deixar clar: aquesta ja és una lluita publicitada per la totalitat dels partits, tothom ho reconeix i en fa bandera, inclús el Partit Popular i Partit Socialista, sense cap tipus de vergonya, fan brega sobre com ha millorat el finançament quan han estat governant. Així, les promeses, les reunions a Madrid, les estadístiques i les inversions per habitant ja no criden l'atenció de la societat il·lenca. Encara que nosaltres ho tenguem clar i encara que és una lluita que hem de seguir impulsant, el nostre discurs ha d'avançar, no podem quedar estancats en les guerres contra el finançament estatal; la societat espera més de nosaltres, ens cal revisar l'estratègia de la denúncia essent realistes i proposant solucions que estiguin a l'abast de les nostres possibilitats polítiques.

Fuente: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades del Banco de España. España (CC BY 3.0)

Fuente: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dats del Banco de España. España (CC BY 3.0)

Com es pot comprovar a les taules de l'IBESTAT, i segons les darreres dades publicades referents al tercer trimestre del 2016, arrossegam un endeutament que supera el 30% del PIB, pràcticament 9.000 milions d'euros que són conseqüència directa d'aquest drenatge fiscal però també d'una política pròpia d'inversions i tributària deficient. Des del 2011 s'ha duplicat l'endeutament i podem veure que trimestre rere trimestre segueix pujant, la situació es converteix en insostenible perquè devem dues vegades el pressupost d'un any de la Comunitat Autònoma i una tercera part de tot el que es genera a les Illes durant un any.

S'ha de variar el rumb. Els Governes de l'Estat i de les Illes, per tapar les seves errades, segueixen ofegant el petit i mitjà empresari fent que les millores en les rendibilitats empresarials hagin d'anar a pagar impostos i càrregues socials en lloc d'anar a les butxaques dels treballadors, creant un cercle viciós que empobreix a tothom i que frena el consum. Encara més greu és que avui dia l'actual Govern dels #AcordsPelCanvi segueix sense canviar res, aplicant i estudiant noves pujades d'impostos i tapant la vergonya del mal finançament; el darrer exemple el tenim amb l'ecotaxa emprant els recursos per a finalitats totalment distintes d'aquelles per les quals té un sentit, finançant projectes que ja estaven previstos en els pressupostos ordinaris i aplicant, com tots sabem, una proposta insultant no només en el fons, també en les formes.

Però la realitat és que no només patim un dèficit fiscal i un endeutament elevat sinó que la major part dels beneficis privats, que es generen a les nostres Illes i gràcies a les nostres Illes, surten fora a través de grans empreses internacionals. Avui més que

mai ens estan comprant, i mentre ens compren, també ens controlen i decideixen per nosaltres qui pot venir, què val venir i quan poden venir; decideixen també a qui compren i a quin preu, si compren a empreses locals o no, si confien en constructors locals o no, en la pagesia i la indústria local o no... Ja no importa com ens anomenem, regionalistes, balearistes, nacionalistes, federalistes o independentistes, el que realment importa és que agafem de veres el comandament de les nostres estructures productives, que puguem decidir el que consideram bo i dolent per la nostra gent, que no ens venguem per un sou o una plusvàlua, que siguem nosaltres els que decidim quins són i on volem posar els límits, essent, això sí, molt conscients d'aquest món globalitzat i interconnectat en el que ens toca viure. La situació la va deixar palesa la darrera Fira ITB de Berlín on un directiu de la TUI, en el propi *stand* de les Illes i amb el Conseller de Turisme assegut al seu costat i amb una rialla a la boca, va manifestar que o els abaixen els preus o deriven els seus clients a altres destinacions encara que aquestes tenguin problemes de terrorisme.

Els ciutadans de les Illes patim un autèntic caos normatiu, les nostres grans institucions públiques, Govern i Consells Insulars, no estan a l'altura de les necessitats reals. Contràriament, el Govern legisla d'esquena i d'amagat dels Ajuntaments. Les grans institucions balears pràcticament són considerades un enemic de la ciutadania, la gent s'hi atraca amb por i els Ajuntaments estan derrotats per les incerteses que els hi generen. Quantes vegades hem sentit que només té problemes aquell que intenta fer les coses de manera legal, que els papers van de taula en taula sense que ningú resolgui, que tenim estructures inútils i inoperants que han de justificar una feina que no és necessària? O, encara més clar i per posar un exemple real a un Ajuntament real: com es justifica més d'un any de tramitacions per fer possible un canvi d'ús a un terreny públic destinat a aparcament en un terreny que ha de passar a ús sanitari per permetre un centre de salut nou i operatiu, mentre el vell cau a trossos i no pot oferir un servei digne als usuaris ni unes condicions de treball mínimes als treballadors? Com es justifica que cada setmana cridi la Conselleria de Sanitat a l'Ajuntament, reclamant el solar perquè té la voluntat i el finançament per fer el centre de salut i que l'Ajuntament tenguin els terrenys buits i disponibles però que es respongui que hi ha uns papers que són a Medi Ambient, que després han d'anar a Plenari i s'han de publicar al BOIB un mes, per després remetre al Consell, a veure què diu, que amb sort en un anyet tendrem un paper amb un segell que ens permetrà per fi cedir un solar que està talment com estava fa un any? Com justifiquem a la ciutadania que totes les administracions competents no poden acordar de manera conjunta l'inici d'un centre de salut en un mes?

Tampoc tenim capacitat directa per resoldre els greus problemes de transport que ens ocasiona la insularitat de Mallorca, la doble insularitat de Menorca i Eivissa i la triple insularitat de Formentera. A la manca d'autogestió i de control dels nostres ports i aeroports hem d'afegir-hi que estam en mans de companyies privades i controlades, o així hauria d'ésser, per un Govern Central sense cap tipus de sensibilitat cap a un dels

problemes més greus que patim i que segueix sense desenvolupar el REB i que, a més a més, fa que estiguem en una situació de clar desavantatge no només en termes de costos. Aquest problema incideix negativament en el nostre Estat del Benestar, no ens podem moure amb llibertat per motius laborals, mèdics, educatius o lúdics.

En dades aproximades de l'any 2016, tenim una arribada de visitants anual d'uns 15 milions de persones. Fins avui dia hem basat el creixement econòmic en el creixement quantitatiu, cada vegada més gent per generar més recursos i més PIB, però hem arribat al límit. Les nostres infraestructures han tocat sostre, l'Estat del benestar de la ciutadania illenca està en perill i hem d'assumir que podem créixer, crear més beneficis i més PIB, però s'ha de fer a partir d'un creixement qualitatiu. Estam en un punt en el qual hem d'assumir que sense límits no hi ha futur i ara ens toca consensuar i decidir quins i on són aquests límits.

No podem dependre d'un monocultiu turístic. De fet, no sabem on comença i acaba el que és turisme i el que depèn del turisme. Hem de superar aquest debat i deixar de parlar només de turisme perquè ens interessa molt més una anàlisi global, analitzar totes les oportunitats d'atreure i generar capital, pensar com podem fer que aquest capital es quedi i reverteixi en la nostra ciutadania. Hem d'obrir al màxim el camp de visió i de la mateixa manera que vivim en un món globalitzat, pensar econòmicament de manera global, analitzant i proposant en cada sector, però sabent que tot està interrelacionat: el turisme amb el comerç, el turisme amb l'agricultura, el comerç amb la indústria, la indústria amb la construcció, la construcció amb el transport, el transport amb el comerç, el comerç amb turisme i així de manera quasi indefinida. El que passa en qualsevol sector afecta de manera directa a tots els altres i de tots ells depèn en gran mesura el futur del benestar del nostre país.

Som Illes i tenim uns recursos limitats, la protecció del medi ambient és indispensable pel nostre futur, però una protecció real, a partir d'una situació real, i no d'una situació idealitzada. El paper d'El Pi és fonamental en aquest aspecte perquè hem d'equilibrar els excessos del Partit Popular amb les dèries proteccionistes de les esquerres, aquelles que escriuen als programes però no s'atreveixen a plasmar a la realitat. Hem de posar seny a aquest debat amb propostes concretes i, una vegada més, amb una visió global de la situació. Les Illes hem estat la darrera comunitat a tenir una Llei del Sòl, l'any 2014, sense consens i, per tant, sense futur; avui encara estan vigents les manifestacions d'El Pi el dia de l'aprovació de la Llei: «Sense l'acord dels grans partits ens trobam davant d'una Llei caduca, que serà modificada quan canviï el Govern i que per tant, genera inseguretat jurídica. Es tracta d'una oportunitat perduda per actualitzar d'una vegada per totes el sistema urbanístic de Balears, el moment actual requereix altres maneres, altres reflexions, altres texts més innovadors que rompin amb les regulacions de fa més de 35 anys i d'èpoques i moments molt diferents dels actuals». L'actual Govern està caient en les mateixes errades, no cerca el consens, cerca el titular i acontentar determinats sectors socials fent una Llei condemnada al fracàs.

Tenim també una realitat que ens acompanya i ens enforteix i és que vivim en una terra privilegiada, som una marca reconeguda i valorada en l'àmbit mundial, tenim recursos propis suficients per a capgirar la situació, tenim uns valors, una història i un patrimoni que ens avala, i el més important, tenim un capital humà i social fener, emprenedor i lluitador. Podem d'aprofitar la crisi i extreure la seva essència per fer nostra la màxima que diu que «el que no canvia, no s'adapta i, si no evoluciona, desapareix o atrofia». És ara o mai, és evolució o atrofia.

Els que estam aquí, llegint o escoltant aquesta ponència, estam en el moment i el lloc adequat. Hem d'agafar la responsabilitat de ser una part molt important en la transició de models antics cap al nou model social actual, ho podem fer defugint els extrems, centrant el debat i innovant en les nostres propostes, perquè com ja dèiem l'any 2013, "el nostre discurs ha d'arribar a l'elit econòmica i a la gent del carrer" i això només ho aconseguirem essent pioners, valents i obrint al màxim el nostre camp de visió.

3. COM VOLEM GARANTIR L'ESTAT DEL BENESTAR?

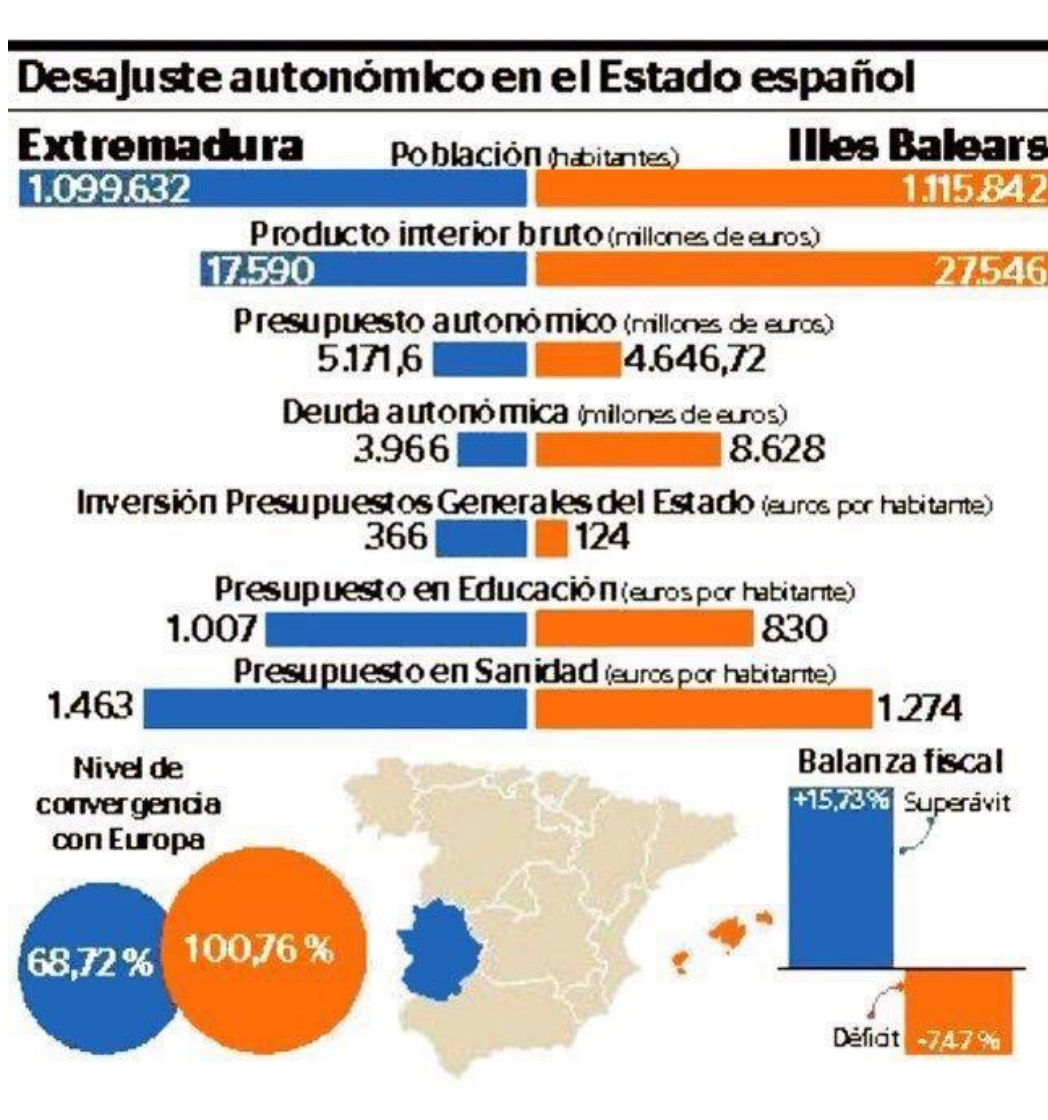
Aquest i no altre és l'objectiu final de cada proposta: garantir la qualitat de vida i els serveis bàsics de la ciutadania il·lenca. El dret a l'habitatge, l'educació, la sanitat i els serveis socials són fonamentals i, al capdavant, depenen en gran mesura de la quantitat de recursos econòmics que puguem gestionar. Per això, amb visió de futur i combinant accions que podem impulsar directament amb reivindicacions que no podem deixar de banda, volem proposar una sèrie de camins que pensam que ens podem conduir cap a la millora quantitativa i qualitativa dels recursos de les Illes i, per tant, cap a una millora del nostre Estat del Benestar. No hi ha estat del benestar sense una economia lliure que generi riquesa i recursos, són dues cares de la mateixa moneda.

4. LES NOSTRES REIVINDICACIONS

El drenatge fiscal ha d'acabar sí o sí, la proposta del 2013 continua plenament vigent. Dèiem: «Proposam un sistema gradual que, en una primera fase, suposaria un pacte fiscal on es limiti el transvasament fiscal de recursos al govern central al 4% del PIB. No és res de l'altre món: és un sistema similar al d'Alemanya, un país que, per cert, funciona bastant bé». Avui, però, hem de fer una passa més aprofundint en el concepte sobirania fiscal del qual també en parlarem en el primer Congrés afirmant: «Pensam que, a la llarga, seria bo per a tots (per Balears i per Espanya) tenir el control íntegre de la nostra Hisenda: la 'caixa pròpia'. Després de més tres dècades de sistema democràtic ha arribat el moment que cada Comunitat pugui controlar les seves fonts de recursos fiscals i sigui responsable dels recursos per despeses i inversions que els seus sistemes econòmics generen». La diferència ara és que ja no podem

deixar marge, hem de lluitar el límit del transvasament fiscal, negociant davant totes les institucions possibles, autonòmiques, nacionals i europees i hem d'acudir a demandes judicials si és necessari. No ho podem deixar passar més, no som els responsables tan sols del nostre dèficit i no podem consentir que la nostra ciutadania hagi de suportar mancances en serveis bàsics perquè, simplement, no ens ho mereixem; des del convenciment que només ho aconseguirem a través d'una hisenda pròpia, hem d'invertir el procés, recaptar nosaltres per després pagar a un fons de cooperació nacional. No ho podem enviar tot a Madrid i després haver de suplicar, no una millora, sinó un tracte just i igualitari. El que tenim avui en dia és una discriminació en tota regla i com a tal hauria d'estar penada.

Encara que des d'El Pi-Proposta per les Illes Balears volem ser solidaris i volem el millor per cada Comunitat de l'Estat, val la pena donar una ullada a la gràfica següent que, de manera molt gràfica, explica la nostra situació.

No ens importa que digui Extremadura, Galícia o qualsevol altra Comunitat, el que ens importa és que la despesa per habitant sigui la mateixa per a tots els ciutadans de l'Estat espanyol. Primer, perquè és la seva obligació i, a més, perquè és de justícia social que els ciutadans de les illes siguem tractats com la resta de ciutadans de l'Estat. Si aquí tenim la capacitat de generar més, podem ajudar als que generen menys però mai a costa de la qualitat dels nostres serveis bàsics, perquè no té cap tipus de justificació que una Comunitat que és capaç de generar 10.000 milions més de PIB que una altra i amb una població similar, hagi de sobreviure amb molt menys pressupost, uns 575 milions d'euros anuals que suposen al voltant de la recaptació de 8 vegades el previst per l'ecotaxa, estigui endeutada fins al doble de la que genera menys, rebi de l'Estat al voltant de 250 euros menys d'inversió per habitant i, al final i més important, tengui pitjor sanitat i pitjor educació que altres territoris. És per això que deim que ens sentim discriminats i per això hem d'aconseguir fer arribar la nostra veu a Madrid, perquè després de més de trenta anys al Congrés dels Diputats encara no s'ha debatut seriosament la situació de les Illes. Hi volem ser, no per anar en contra de ningú, només per anar d'una vegada per totes a favor nostre.

A més, aquest tracte que reclamam a Madrid l'hem d'oferir des del Govern a totes les Illes. Per a tots, les mateixes regles i el mateix repartiment; cada ciutadà de les Illes ha de ser igual davant la Comunitat Autònoma, visqui a l'illa que visqui, Eivissa, Menorca i Formentera, cada una amb les seves diferències, han de viure en igualtat de condicions que Mallorca.

El problema del transport ja és congènit, necessitam molt d'antibiòtic per passar aquesta malaltia, emperò, una vegada més, la farmàcia central té la fórmula però no la vol desenvolupar ni la vol a receptar. El medicament que ens fa falta existeix i es diu REB. Aquesta seria la manera més ràpida i eficaç d'anar minvant el problema, encara que no d'acabar amb tots els símptomes; mentre no tinguem el control i l'autogestió dels nostres ports, aeroports i de les nostres costes no serem un país plenament lliure per desenvolupar totes les polítiques de transport necessàries per al benestar de la nostra gent no només en termes econòmics, turisme, exportacions... també en termes socials, mèdics, educatius o familiars. Si el patiment de Mallorca és greu, en el cas de Menorca, Eivissa i Formentera ja estam davant d'un malalt terminal. Hem de referenciar una vegada més l'any 2013: «I què proposem? El Pi, ja fa temps que va avançar solucions, aquí les reiteram:

- Balears necessita dels seus governants una immediata i urgent actuació front el Govern de l'Estat per aconseguir, a molt curt termini, l'eliminació dels descomptes percentuals en benefici d'una tarifa plana i universal a baix cost aplicada amb prioritat a les rutes OSP de l'arxipèlag balear, per a les quals nosaltres demanem una tarifa de 30 € per trajecte.
- Aquesta acció governamental ha de ser l'inici d'una nova filosofia de cohesió territorial sota criteris de major igualtat, transparència i justícia social. Així, els residents a les illes menors millorarien la seva qualitat de vida i la igualarien a la

resta de ciutadans de l'Estat Espanyol.

- L'aeroport de Palma podria ser considerat un HUB, un punt de connexions. Aquest fet que facilitaria l'aparició de vols de codi compartit (qualsevol persona des del seu aeroport d'origen podria facturar fins a Menorca/Eivissa, només canviant d'avió a Palma). Així, els habitants de la Península i d'altres països podrien venir com a visitants a les illes de Menorca, Eivissa i Formentera, generant una important activitat econòmica que repercutiria positivament en les finances de les Balears.»

Com tots coneixem no hem tingut cap avanç significatiu en aquesta matèria. Les actuacions immediates i urgents que demanàvem ni estan ni s'esperen, però ho hem de lluitar cada dia, no podem esperar més, necessitam tarifes planes assumibles i no descomptes que depenen de tarifes de mercat. També necessitam més rutes OSP entre illes i península, com a mínim amb Madrid/Barcelona amb avió i amb Barcelona/València i Dénia/Alacant amb vaixell.

5. LES NOSTRES PROPOSTES

La racionalització administrativa és indispensable, començant per definir les competències de les diferents estructures, simplificant processos i augmentant el pes dels ajuntaments en les decisions finals. Proposam un Parlament que ha de legislar amb visió sobre el conjunt de les Illes però des de la realitat del carrer i ningú aporta millor aquesta realitat que els ajuntaments. Les solucions a la ciutadania estan als Ajuntaments i, com a partit municipalista, hem de trobar les fórmules per tal que el que es legisla al Parlament mai sigui ineficax, encara pitjor, inassolible.

Els Consells han de complir la funció per la qual es varen crear i han de ser l'ajuntament dels ajuntaments. Els Consells poden aportar molt en termes de seguretat jurídica, territorial, organització interna, processos de feina, gestió de personal, informatització... Unes despeses que en molts casos els Ajuntaments es podrien evitar. A més, els responsables tècnics i polítics necessiten criteris clars i coherents per prendre decisions i avui en dia els informes jurídics tenen l'administració paralitzada. A això s'afegeix que els responsables tècnics no poden estar polititzats, pel que es necessita un cos tècnic totalment independent però alhora resolutiu perquè la seguretat jurídica i l'agilitat són cabdals per atreure inversions i dinamitzar l'economia.

Volem que la política fiscal sigui clarament expansionista, incrementant la despesa pública, sempre que es pugui, a través de l'obtenció de recursos via millora del finançament o obtenció de subvencions on ha de jugar un paper fonamental la Unió Europea. Actualment seguim al marge d'Europa, sabem que existeix un Centre Balears Europa que es va crear el 25 d'octubre de 1985 i poca cosa més. A través d'aquest ens o qualsevol altre, Europa ha d'arribar a les Illes no només en forma de

turistes, també en inversions i subvencions als sectors públic i privat; expansionista també en la baixada d'impostos, perquè tot i que no entrarem en detalls de quins i com, no podem fer culpables de les carències pressupostàries als ciutadans de les Illes. Hem de tenir present que baixar impostos no implica reducció de la recaptació, al contrari, pot implicar atracció d'inversions i reactivació del consum.

Necessitam un centre d'intel·ligència estratègica independent que englobi sector públic i privat. Ens hem d'aturar a pensar i analitzar dades, hem de poder anticipar problemes i prendre decisions de futur a mitjà i llarg termini perquè anar a remolc de les diferents situacions conjunturals per prendre decisions només a curt termini ens pot conduir al fracàs econòmic i social. En aquest sentit i, com a exemple del que parlem, el mes de setembre del 2014 es va constituir la Fundació Impulsa Balears que en la seva pròpia presentació diu: «No es pot obviar que, des de principi d'aquest segle, les illes evidencien serioses dificultats per definir una senda de creixement sòlida i estable capaç de mantenir el nivell de renda per càpita assolit que, d'altra banda, és el que li correspon a una societat històricament emprenedora. Alhora, la creixent interconnexió de les economies, l'emergència de nous mercats a escala mundial i el progrés tecnològic configuren un escenari cada vegada més exigent i complex que reclama l'aplicació de nous conceptes, el desenvolupament de noves formes de pensar i l'articulació de nous instruments de pilotatge per garantir el posicionament dels béns i serveis locals als mercats internacionals». En aquests moments d'èxit aparent és quan més hem de planificar i ara tenim una oportunitat històrica per replantejar conceptes des d'una posició de clara recuperació econòmica. Ara, amb capital i amb temps, és quan hem de redissenyar el futur de les illes i des d'El Pi hem de tenir una presència activa en aquests tipus de projectes, no només hem d'estar a la sala de màquines fent funcionar el dia a dia des de les diferents administracions a les quals puguem tenir presència, també hem d'estar en les decisions estratègiques, juntament amb la resta de partits i entitats civils, aportant la nostra part de raó, des del diàleg i el respecte a totes les ideologies, assumint des del principi que no ho podem fer sols, però que som imprescindibles.

Productivitat, qualitat, diferenciació, cooperació i innovació, han de ser els eixos a aplicar als diferents sectors econòmics i sobre els quals es pot transformar de manera progressiva el model econòmic per arribar a l'objectiu final de millorar i garantir l'Estat del benestar a les Illes Balears.

- Productivitat

Per explicar-ho de manera molt simple: s'augmenta la productivitat si es contenen les despeses i/o s'incrementa el valor de venda dels béns i serveis produïts. Així, aquest augment suposarà un major marge de benefici que ha de repercutir no només en el sector privat, també en el públic a través d'increment de la recaptació i en la renda per càpita a través de l'augment de sous i salaris, generant un augment del consum i una

dinàmica econòmica positiva en tots els sectors. En tot aquest procés, encara que pugui semblar el contrari, les administracions hi tenen molt a dir, ja que poden ajudar a crear valor afegit als diferents sectors econòmics de moltes maneres, com per exemple, facilitant l'accés a la tecnologia a les petites empreses, cuidant del territori en bé dels productes turístics, impulsant processos de formació dels treballadors... La sinergia público-privada serà essencial en termes de generar valor afegit i el valor afegit és la clau per augmentar la productivitat. En concret, si parlem de turisme en un escenari com el que tenim avui en dia on la demanda supera amplement l'oferta no podem permetre que des de fora ens posin preu. Sempre des de la col·laboració público-privada, sense demonitzar ningú, ho tenim tot a favor nostre per incidir directament, de manera proactiva i positiva en els canals de venda amb l'objectiu de generar cada vegada més valor afegit pels visitants, per les empreses i pel sector públic. En un món interconnectat i globalitzat qui guanyaria un pols, els grans TTOO exigint rebaixes de preus i condicions agressives per enviar turistes a les Illes o el sector público-privat illenc exigint uns marges i condicions dignes per acceptar que vinguin a través d'ell? Què pesa més, tenir el client o tenir el lliit? Cal assumir el compromís de posar i defensar les nostres condicions en benefici de la nostra gent.

- Qualitat

Aquests darrers anys un gran nombre de municipis de les Illes s'han adherit al SICTED, Sistema de Calidad Turística Española en Destinos, en el qual es treballa amb qualitat de manera conjunta a través de l'impuls i coordinació de les corporacions locals. És l'Administració la que s'implica en primer lloc per després motivar a les empreses turístiques privades a treballar en la millora de la qualitat del seu propi servei, però també en la millora del destí a través de la participació en les diferents meses de qualitat turística. Encara que pensam que és el camí a potenciar, el sistema SICTED té una sèrie de limitacions que s'haurien de superar: està massa enfocat al concepte clàssic de turisme, sense fer el mateix incís o deixant al marge altres sectors productius com el comerç, indústria o agricultura; està fet i pensat des de Madrid, sense entrar massa en les especificitats de cada lloc (per exemple, no contempla avui dia el lloguer turístic). Per això ens hauríem de plantejar, amb la mateixa filosofia del SICTED, la creació d'un sistema propi de qualitat, pensat des d'aquí i que englobi la realitat i tots els sectors productius de les illes; també es poden trobar camins en l'àmbit del sector privat per impulsar la implantació i certificació en sistemes de qualitat de reconeixement global com els basats en normes ISO i altres normes específiques per sectors concrets (IFS, BCR). Es tracta en definitiva de generar dinàmiques que promoguin la coordinació público-privada i que generin processos, productes i serveis de qualitat, que a la vegada generin valor afegit i increment de la productivitat.

- Diferenciació

Entesa com a protecció i promoció del producte local en el sentit més ample del terme, allò que ningú pot copiar són les nostres arrels, cada racó de les Illes té quelcom que el diferencia d'un altre. Cada illa té particularitats que la fan diferent de les altres i les Illes Balears, en el seu conjunt, són diferents de la resta del món. Hem de triar si volem impulsar unes illes estàndard, de grans superfícies, unes illes de pizzes i kebabs o unes illes on tenguim més presència el producte local; unes illes de petit comerç, en les que, com ja hem demanat al Govern de les Illes Balears, es treballi en programes de re localització del teixit industrial, unes illes de pa amb oli i sobrassada. Si anam a remolc dels Black Friday's o Cyber Monday's, no tenim futur.

Hem de parlar també de diferenciació des d'un altre punt de vista, entenent les diferències entre nosaltres mateixos, entre illes i entre municipis. Les fórmules globals per no molestar a ningú ja no valen, hem de ser capaços de discriminar positivament i amb transparència perquè tots ens necessitem i ens donam valor. Els municipis costaners tenen molt més valor degut als municipis d'interior perquè precisament els d'interior tenen oportunitat de progressar gràcies a l'allotjament que aporten els costaners. Els visitants no discriminen les fronteres municipals, gaudeixen d'àrees molt més amples, però l'Administració supramunicipal no és capaç d'assumir aquesta realitat i se segueixen repartint les inversions o aplicant les propostes depenent del color polític de la batllia corresponent amb l'única regla de la població empadronada, creant així situacions totalment incoherents i injustes, en lloc d'aplicar la regla més oblidada de totes, la del sentit comú. Des d'El Pi hem d'assumir que hem de treballar des de les diferents realitats, des dels comitès i regidors de cada poble fins al màxim càrrec institucional que puguem tenir; hem de saber que el que és bo pel meu veí també ho és per jo, i entrar en polítiques més complexes i més globalitzades per defugir de la vella política en la qual $1+1=2$, perquè avui en dia $1+1$ pot tendir a l'infinit.

- Cooperació

Com ja hem apuntat, la passa que ve després de la diferenciació és la cooperació, en tots els àmbits i entre tots els sectors. Una cooperació que ha de tendir a una socialització dels beneficis que es generen en el nostre territori per poder potenciar tots els camins que duguin a un major repartiment dels beneficis econòmics de la nostra comunitat, ja sigui vetllant per unes bones condicions laborals del mercat de treball, establint mecanismes per a la coordinació entre els diferents sectors productius, com fent que a través del lloguer turístic moltes famílies de les Illes puguin passar a gaudir d'una part dels beneficis que genera la nostra terra, que fins fa molt poc estaven només reservats a operadors importants.

El sector primari, a través de producte local i de qualitat, ha de poder donar molt més servei al mercat turístic; el petit comerç a través de l'especialització i diferenciació de

les grans cadenes ha de poder arribar, no només al mercat local, també a la gran massa de visitants que tenim, i, si aquests mecanismes s'activen, la indústria té molt a produir només per a la resta de sectors.

Impulsar la creació de clústers de les principals activitats econòmiques de les Illes serà també una tasca prioritària aquests anys vinents per dotar d'eines de cooperació efectives a les nostres empreses.

- Innovació

És el resum de tot: si sempre aplicam les mateixes solucions, sempre tendrem el mateix resultat. Per tant, si volem canviar el resultat, si ens volem adaptar plenament a la nova situació, hem d'innovar, és a dir, hem de trobar noves propostes basades en productivitat, qualitat, diferenciació i cooperació que donin com a resultat la millora del benestar de tota la ciutadania il·lenca.

Hem de fugir del concepte que innovar està només lligat a noves tecnologies o a centres tecnològics perquè innovar també és apostar clarament per la investigació, és fomentar espais per la creació i per la cultura. Avui en dia innovar pot voler dir tornar al passat, recuperar les tradicions i les arrels, en qualsevol altre lloc del món la cultura talaiòtica, per la seva importància històrica i cultural, seria un motiu de valoritzar les visites, un motiu d'orgull de país. Pensem si no en la cultura Maya com a exemple positiu i, en canvi, en l'Illa de Pasqua, totalment oblidada. Així idò, hem de tenir present que innovar també pot ser investigar el nostre passat i posar-lo en valor.

Encara que no ho sigui tot, l'aposta per les noves tecnologies també serà clau. Tenim el repte de preparar els diferents sectors productius pel nou desafiament que suposa la indústria 4.0, no sols la manufacturera sinó també la nostra principal, la turística. Les noves tecnologies ens ajudaran a internacionalitzar els nostres serveis, però també a atreure inversions. La localització d'empreses tecnològiques pot ser uns dels reptes de futur que ens ha d'ajudar al fet que el turisme clàssic tenguim cada vegada menys pes relatiu dins la cistella il·lenca. Des de les Illes es pot arribar a tot el món, tenim les condicions idònies per ser unes illes que fomentin empreses d'economia creativa, empreses que generin idees i coneixement que ho puguin exportar a altres països i a la vegada també ens ajudin a tenir cada vegada més, una economia equilibrada i sostenible.

6. UNA VISIÓ SOBRE L'ACTUALITAT

Com l'anterior, aquesta ponència serà revisada i actualitzada segons la situació del moment, per això sembla convenient que expressem la nostra visió sobre els temes més actuals del moment pel seu pes econòmic i social i pel debat ciutadà que

generen. En aquests moments els debats sobre sostenibilitat territorial i de serveis, sobre posar un límit a l'arribada de visitants així com les problemàtiques entre l'equilibri del dret a l'habitatge i lloguer vocacional, fan oportú que deixem clara la nostra postura davant temes tan importants per la nostra comunitat. En realitat, d'una manera o altra, com hem anat reflexionat durant la ponència, tot està interrelacionat, però anem per parts.

La sostenibilitat està en perill per la sobre ocupació i sobreexplotació de recursos i serveis. Estam al límit del qual el nostre territori pot aguantar i ja no queda marge al creixement en volum, ja només queda poder créixer en qualitat i valor afegit. Per això, l'aposta d'El Pi és la contenció del creixement i, en el seu cas revisant i clarificant els instruments d'ordenació territorial; hem de reflexionar molt i bé sobre les polítiques medi ambientals i territorials, els hem de consensuar amb tots els sectors i ideologies i hem d'afegir també el debat sobre política energètica i recursos naturals hem de ser una vegada més el partit que posi el seny, el que equilibri els extrems. Es poden ampliar amb el consens de cada zona els espais protegits de les Illes, desenvolupar els plans de gestió i usos dels espais naturals protegits, crear i invertir en la promoció de nous productes turístics per captar visitants en les temporades més baixes. S'ha d'apostar per plans de qualitat conjunts entre els sectors públic i privat que ajudin a millorar serveis, per la formació i qualificació dels treballadors, per una ecotaxa real, que reinverteixi en els municipis, amb projectes importants i de futur, consensuats i amb transparència.

Un dels efectes més clars i que provoca més problemes de saturació és la manca de voluntat de l'executiu per regular el sector dels vehicles de lloguer. Estam constantment demanant actuacions fermes contra les empreses no registrades, normalment empreses que es volen lucrar amb beneficis fàcils i ràpids que es boten de manera descarada la legislació autonòmica i que, a més de provocar la saturació de carreteres, fan un mal econòmic molt important a les empreses d'aquí que sí que paguen els seus impostos de circulació als ajuntaments illencs. Estam i estarem al costat de l'AEVAB en les seves reclamacions i en defensa dels seus interessos que també són els nostres.

Tampoc el poc encert dels diferents governs balears, inclòs l'actual, en polítiques d'habitatge pot ser l'excusa per culpar de tots els mals al lloguer turístic. No podem robar a les famílies de les illes la possibilitat de participar del turisme, així doncs s'ha de combinar una bona llei d'habitatge parlant de lloguer social, de la possibilitat de posar a l'abast de la ciutadania habitatge buit de grans constructores o bancs; també s'ha de parlar amb el SAREB, s'ha d'invertir des de la part pública facilitant si és necessari sòl públic per a la construcció de més habitatge protegit; en cap cas es pot tapar la manca de visió en polítiques d'habitatge amb el qual és i pretén ser el lloguer turístic que sens dubte també estam d'acord en el fet que s'ha de regular, que hi ha d'haver un sostre, una bossa de lloguer turístic, però en cap cas mesclada amb la

bossa de places hoteleres. Parlam de dues realitats molt diferents i mesclar-les és no entendre res de com està formada la societat illenca. El Pi dona suport a la promoció de lloguer vacacional amb una regulació clara que aporti valor a les famílies i municipis de les illes. Pensam que és totalment compatible amb l'activitat hotelera i una font d'ingressos molt important que incideix directament en els municipis i en els petits comerciants i productors locals.

El pitjor de tot és que l'actual Govern està criminalitzant el lloguer turístic en lloc de cercar solucions i regular un tema que, encara que compartim que és complexa, és d'una importància cabdal per les Illes i que forma part d'una nova manera d'oci vacacional que va a més arreu del món. Nosaltres ho tenim clar: el lloguer turístic s'ha de regular, ni pot estar tot prohibit ni tot permès, s'ha d'aflorar la realitat dels plurifamiliars, s'han de garantir els mínims de qualitat i s'han d'establir límits raonables en benefici de les famílies illenques.

El lloguer turístic també és una peça molt important en la línia de defensa i promoció del petit i mitjà comerç de la qual en som capdavanters perquè nosaltres som conscients que el vertader motor econòmic de les Balears és la petita i mitjana empresa i ens posam al seu costat i al seu servei. Duim al Parlament i al debat les petites i grans coses que els preocupen, des de l'ajornament de tributs o la no retroactivitat en la pujada de l'IVA a les òptiques, la moratòria de grans superfícies i la limitació dels festius; la petició de la modificació de la Llei de comerç va ser la nostra primera iniciativa de la legislatura, perquè en El Pi defensam i estimam el nostre petit i mitjà comerç, la nostra petita i mitjana empresa perquè són els que omplen de vida els pobles, els que generen feina i redistribueixen millor la riquesa.

Res d'això és nou en el nostre ideari, fa temps que en parlam i ho estam reclamant durant aquesta legislatura. Demostram amb fets i propostes que aquests són els nostres principis, ho anunciam en diferents manifestacions públiques en mitjans de comunicació i a la nostra web, només dos exemples:

20 de setembre de 2016: «La formació recorda que hi ha nombrosos acords legals que s'han pres en el Parlament per iniciativa d'El Pi, com són la regulació del lloguer turístic, la qualitat del tot inclòs o un sostre per als vehicles de lloguer que no s'han complit. Aquests acords permetrien donar normalitat a la situació de saturació turística.»

21 de setembre de 2016: «Convindria tenir clar qui genera la riquesa econòmica d'aquesta terra perquè no són els quatre hotelers rics, sinó el 90% de la gent que es dedica a la petita i mitjana empresa, abans li dèiem classe mitjana.»

Parlant de l'Impost sobre la Renda, «Enguany cada balear està pagant 5.049 € d'impòst de mitjana, 200 més que l'any passat. Balears és terra d'emprenedors i no els hem d'ofegar. [...] Suggestim que es davalli la pressió fiscal del tram d'IRPF autonòmic

a la classe mitjana, un dels més alts de l'Estat.»

Parlant del finançament de Madrid, «si no ens paguen, vagin als jutjats. No pot ser que tenguem un deute històric amb les carreteres que ve del 2004. Ells no perdonen res.»

9. UN REPTE IMPORTANT

Tot el que estam aportant no té sentit sense un contracte social en el més alt nivell; tot el que proposam des de les administracions ha de tenir com a objectiu final garantir unes condicions dignes de vida a tota la ciutadania i, en aquesta línia, darrerament sentim parlar molt de conceptes com Renda Bàsica, Renda Garantida, Renda Social garantida, Salari social, renda mínima d'inserció, renda universal...

En el mes de febrer d'enguany el Congrés dels diputats ha aprovat la presa en consideració d'una proposició de Llei impulsada per una Iniciativa Legislativa Popular que pretén implantar una renda mínima garantida a Espanya. D'aprovar-se, i sembla que dur camí de fer-ho, ja que només s'hi oposa el PP i Ciutadans, es crearia una prestació que asseguraria uns recursos mínims a les persones que ho necessitin destinada a atendre les seves necessitats essencials i que es calcula que beneficiaria a 1.800.000 famílies la renda de les quals és inferior a 5.837€ anuals. La quantia pressupostària anual per a atendre aquesta renda estaria entre els 12.000 i els 50.000 milions d'euros anuals.

No obstant l'anterior i al marge de quin sigui el resultat d'aquesta ILP, el cert és que en els anys vinents haurem d'encetar un debat seriós sobre quina ha de ser la forma d'atendre el benestar dels ciutadans i si la millor forma de fer-ho ha de ser a través d'aportacions de caràcter assistencial. En efecte, totes les rendes que fins ara s'han posat sobre la taula tenen la mateixa característica, el seu CARÀCTER ASSISTENCIAL, això és, els beneficiaris d'aquestes ajudes han d'acreditar un determinat grau de necessitat que, en desaparèixer, fan també desaparèixer la renda assistencial.

Enfront d'aquestes rendes de caràcter assistencial comencen a sorgir debats molt seriosos sobre un altre tipus de renda, la denominada RENDA BÀSICA DE CIUTADANIA. Aquesta renda tendria un caràcter universal i sense limitacions temporals i un únic requisit: la ciutadania. No es farien distincions econòmiques o laborals i tendria dret a ella qualsevol ciutadà, treballi o no i sigui quina sigui la seva situació patrimonial. La rebrien tant els pobres com els rics. El principi fonamental en el qual es basa la implantació d'aquest model de renda és la supressió de tots els subsidis i ajudes actuals, fins i tot la prestació d'atur i de jubilació (sempre que estiguin per davall de la renda bàsica establerta), fet que, segons els estudis de què es disposa faria viable el finançament del sistema.

Aquesta va ser la conclusió a la qual va arribar a l'any 2010 el Departament de Teoria Sociològica de la facultat d'Economia i Empreses de la Universitat de Barcelona utilitzant dades de 200.000 declaracions de l'IRPF del 2010, en un estudi limitat a Catalunya i que es va presentar l'any 2013. I les conclusions varen ser sorprenents. Afirmen els autors de l'estudi (Daniel Reventós i d'altres) que amb una profunda reforma de la legislació de l'IRPF i la ja esmentada supressió del sistema de prestacions socials (fins i tot els subsidis d'atur i les pensions de jubilació de quantia inferior a la Renda Bàsica) es podria finançar una renda bàsica per a totes les persones adultes de Catalunya de 7.968€ anuals i de 1.593€ a l'any per als menors de 18 anys. La simulació gairebé només va tenir en compte la reforma de l'IRPF i determinats suggeriments del Sindicat de Tècnics d'Hisenda (GESTHA). L'estudi també va parar atenció a com es redistribuirien les rendes amb aquesta simulació i va concloure que només el 10% de la població més rica sortia perjudicada econòmicament., que entre un 15% i un 20% de la població no experimentava cap canvi en les seves rendes i que la resta sortia guanyant, és a dir, un 70% de la població.

Des d'El Pi-PROPOSTA PER LES ILLES considerem que ens trobam davant d'un repte apassionant el debat del qual, tot plegat, només acaba d'iniciar-se i del que no volem defugir. La correcta definició de la Renda Bàsica, que pensam que s'hauria implantar a tota la Unió Europea i per tant en el nostre cas afectaria a tots els ciutadans de la Unió europea que viuen a les Illes Balears, lluny de semblar intervencionista o populista, ens sembla que aporta elements nous prou rellevants per a considerar-la seriosament com a concepte a desenvolupar. Un concepte que, ben definit, considerem perfectament compatible amb el nostre desig d'unes administracions menys intervencionistes i burocratitzades, ja que la definició de la Renda Bàsica propugna, en definitiva, la pràctica supressió de tota l'arquitectura de la Seguretat Social i la completa desaparició dels subsidis de caràcter assistencial i la seva substitució per una renda universal, l'objectiu de la qual no és més que la de situar a tots els ciutadans en un pla d'igualtat des del qual podran, en total llibertat, ser els veritables protagonistes dels seus destins laborals i professionals. Així, d'una forma definitiva i sostenible, podríem arribar a tenir un sistema social que elimini les angoixes de no poder cobrir els mínims vitals de les nostres famílies i apostar per un mecanisme que, en definitiva, elimini la pobresa i garanteixi a tots els ciutadans els mínims necessaris per viure pel simple fet de ser persones.

10. EN RESUM

Tots els que estam llegint o escoltant aquesta ponència hem d'agafar la responsabilitat que la societat ens demana. Ja no som un projecte de partit, som un partit consolidat i en ple creixement que estam demostrant dia a dia el seny en les nostres actuacions en

totes les administracions; som l'únic partit lliure sense cap hipoteca, sense cap dependència de Madrid i que pot bolcar tots els nostres esforços en la defensa de l'Estat del Benestar de les Illes, essent conscients que no ho podem fer sols, que necessitam dialogar i consensuar. Som l'únic partit que no necessita un enemic per fer-se fort, no demonitzam els hotelers, empresaris, funcionaris o a altres partits polítics perquè som conscients que tots som necessaris i que només des de la petita part de raó que cada un pot aportar podrem arribar als objectius que ens marquem.

Sabem de quina banda estam, per això serem forts en les reivindicacions, fermes com a bons illencs en les conviccions, persistents fins a tenir veu pròpia a Madrid i a Brussel·les, dialogants i oberts amb el món que ens envolta, innovadors en les propostes i transparents en les decisions. Serem fidels amb els nostres principis i, sobretot, lleials amb els nostres conciutadans.

L'any 2013 vàrem acabar traslladant un missatge de futur, avui hem de canviar aquell missatge per propostes. No estam en temps d'esperança, estam enmig d'una revolució mundial; estam en temps d'acció i aquest ha de ser el nostre compromís: actuar de manera decidida i valenta amb un únic objectiu final, garantir l'Estat del Benestar de les Illes Balears.

I, per això, els diferents òrgans del partit, d'assessorament i de decisió, tendran com a prioritat, tot d'una després del II Congrés d'El Pi, seguir generant un diàleg sòlid i permanent amb la societat civil i amb el teixit empresarial balear. Hem de generar sinergies des de la transversalitat i des de l'òptica del centrisme polític. El Pi vol liderar i estar a l'avantguarda d'aquest procés de diàleg, reflexió i proposta. Un lideratge que ens ha de permetre no només poder atreure militants i simpatitzants d'altres forces polítiques sinó, sobretot, obrir una nova via més valenta i ambiciosa que aprofundeixi en la corresponsabilitat o cosobirania fiscal. Volem un país amb les potestats i les capacitats per desenvolupar totes les polítiques necessàries per al benestar de la nostra gent tant en termes econòmics, turístics, exportadors... com en termes socials, de salut, educatius o familiars.